

Geacht college,

Tijdens de raadsronde van 20 februari over de 'Routekaart Energietransitie Sittard-Geleen 2030' zei SPA bij monde van P. Heijlands *"In het raadsvoorstel staat duidelijk dat dit zich richt op het grondgebied van Sittard-Geleen exclusief Chemelot maar bij verzwaring van het elektriciteitsnet gaat Chemelot wel degelijk profiteren. Sterker nog, ze staan te popelen voor het 380 KV-station dat toch echt ten gunste voor de netcongestie in de provincie dient. Vraag aan de wethouder: gaat Chemelot bij deze energietransitie profiteren van de keuzes die wij voor onze inwoners en bedrijven op ons grondgebied maken of, beter, kan de wethouder toezeggen dat dit voor geen enkele stap die wij voor de energietransitie zetten het geval zal zijn?"*

De wethouder antwoordde met:

"Chemelot is zo'n grote energievrager dat wij daar als gemeente geen invloed op hebben, wij kijken wat de Routekaart betreft alleen naar onze inwoners en bedrijven."

en

"Uitbreiding van het netwerk, de 380 KVstation is niet bedoeld, laat ik dat nog een keer benadrukken, voor gaan Chemelot, is echt bedoeld voor verduurzaming van Zuid-Limburg. Ik sluit niet uit dat er ook iets naar Chemelot zal maar ik wil wel het idee weghalen dat het specifiek bedoeld is om Chemelot van stroom te voorzien. Dat is absoluut niet het geval."

Op de [website van Tennet](#) staat:

Maasbracht - Graetheide 380 kV

Het elektriciteitsverbruik in Midden- en Zuid-Limburg neemt toe. Met name de verduurzaming van chemiepark Chemelot zorgt ervoor dat het elektriciteitsnet de toekomstige vraag naar elektriciteit niet meer aankan. Een nieuw 380/150 kV-station nabij Graetheide en de verzwaring van de lijn Maasbracht - Graetheide zijn nodig om de toenemende belasting van het elektriciteitsnet in deze regio op te vangen.

Op de [website van Chemelot](#) staat:

Voor de verduurzaming van Chemelot zijn onderstaande 4 zaken van belang:

1. Snellere aanleg van 380kV Graetheide

Voor Chemelot is het belangrijk dat er genoeg elektriciteit beschikbaar is om te verduurzamen; 380kV Graetheide moet daarvoor zorgen. Deze zware hoogspanningslijn gaat stroom leveren aan Chemelot en Zuid-Limburg, een versnelling van 2030-2032 naar een ingebruikname in 2028 is wenselijk. Dit is belangrijk voor de verduurzaming van Chemelot en de energievoorziening van de hele regio.

En het [AD](#) schreef op 5 maart 2024

Chemelot wil voorrang op stroomnet voor verduurzaming complex

Industriecomplex Chemelot in Geleen wil voorrang voor een betere aansluiting op het stroomnet, omdat het chemisch industriecomplex fors meer elektriciteit wil gebruiken om te verduurzamen. In 2027 of 2028 moet die verzwaring van de verbinding er zijn, anders haalt Chemelot zijn duurzaamheidsdoelen niet, zegt directeur Loek Radix. „Als dat niet gebeurt, ligt alles stil en kunnen de plannen van Chemelot niet waargemaakt worden. Deze aansluiting moet prioriteit hebben."

Bovendien staat in het [raadsvoorstel van de Omgevingsvisie](#) die op 13 maart in een raadsronde besproken wordt op pagina 14 “*Daarnaast moet er bij het 150 kV-station op Graetheide een nieuw 380 kV-station komen, ook door de transitie van Chemelot.*”

Volgens SPA is ook datgene wat in de door de provincie aan de Regering aangeboden [propositie voor een duurzaam Chemelot](#) staat kraakhelder voor wie het 380 KV-station primair bedoeld is:

In de verduurzamingsplannen van Chemelot speelt elektrificatie een grote rol. Voor een deel gaat het om bestaande technieken, zoals elektrische boilers en vervanging van stoomturbines door elektrische aandrijving. Deels gaat het over nieuwe technieken die technologisch en economisch nog verder moeten worden ontwikkeld en opgeschaald, zoals plasmatechnologie en de elektrificatie van fornuizen. In elk scenario is een forse groei van de elektriciteitsbehoefte voorzien. Daarbij behoeft de mogelijke elektrificatie van de kraakfornuizen vanwege de grote impact speciale aandacht. Uiteindelijk zal de elektriciteitsbehoefte van de Chemelotsite naar verwachting groeien van 250mW in 2020 naar maximaal 2.500mW in 2050. De tijdige beschikbaarheid van voldoende transportcapaciteit is een essentiële voorwaarde voor realisatie van elektrificatieprojecten en daarmee de toekomstbestendigheid van een duurzame Chemelotsite. **Daarom is het cruciaal dat het Rijk kiest voor ingebruikname van de geplande nieuwe 380 kV-aansluiting via Graetheide per 2028.** In het investeringsplan van TenneT staat dit MIEK-project gepland voor de periode van 2030-2032, maar dat zou ertoe leiden dat projecten voor verduurzaming van Chemelot (en breder in de Zuid-Limburgse regio) vertraging oplopen of zelfs helemaal geen uitvoering krijgen. Met grote risico's op domino-effecten waardoor de duurzame ambities van Chemelot buiten beeld kunnen raken.

Vraag 1

Hoe is de uitspraak van de wethouder te rijmen met wat in bovenstaande bronnen staat?

Tijdens een werkbezoek omgevingsvisie van de Raad op 23 november 2024 aan de boer langs de Bergerweg kregen dezen van een wethouder te horen dat enkele dagen later het besluit zou worden genomen waar het 380 KV-station zou komen en dat dit vermoedelijk pal tegenover de boerderij op landbouwgrond zou komen. Nadien werd deze locatiekeuze bevestigd.

Volgens SPA gaat de raad over ruimtelijke besluiten binnen de gemeente en waar de raad bevoegd gezag is en behoort dat niet in achterkamertjes te gebeuren waarbij private partijen mee besluiten.

Vraag 2

Wanneer ontving de raad van het college informatie over alternatieven voor de plaatsing van het 380 KV-station en wanneer nam de raad een ruimtelijk besluit waarmee ook een bestemmingsplanwijziging verbonden is?

Tijdens een discussieavond in de Karoessel op 11 februari beantwoordden de directeur van Chemelot vergezeld van meerdere medewerkers vragen. Daarbij werd expliciet gezegd dat de verduurzaming van Chemelot nog niet vorderde vanwege het ontbreken van het 380 KV-station en dat er vooral niet over de locatie gediscussieerd moest worden omdat dit een gepasseerd station was.

Vraag 3

Welke partijen waren betrokken bij het besluit waarover de wethouder sprak tijdens het werkbezoek omgevingsvisie op 23 november 2024 en waarom waren zij betrokken?

Hebben betrokken partijen het wettelijke recht een dergelijk besluit te nemen en is aan de voorwaarden en de te volgen procedures van zorgvuldige afweging en democratische besluitvorming voldaan?

SPA wijst op het Algemeen Belang dat er is om duidelijkheid te verschaffen over de mate waarin het 380 KV-station stroom zal gaan leveren aan Chemelot in relatie tot de RES-doelstelling en met het ruimtegebruik binnen de gemeente.

Aangezien er onduidelijkheid bestaat over de hoeveelheid stroom die Chemelot verbruikt en nodig zal hebben voor de verduurzaming alsmede over de hoeveelheid stroom die Zuid-Limburg verbruikt en nodig heeft wil SPA dat het college deze informatie nog voor de besluitvorming over de Routekaart verstrekt.

Aangezien op geen enkele wijze duidelijk is gemaakt hoe Chemelot de door haar benodigde elektriciteit, nu en in de toekomst na verduurzaming, zal verkrijgen is het zeer gerechtvaardigd de vraag te stellen welk deel van de stroom van het 380 KV-station voor Chemelot bestemd zal zijn. Dit met het oog op de locatiekeuze en hoe de kosten van het 380 KV-station tussen overheid en bedrijf verdeeld behoren te worden.

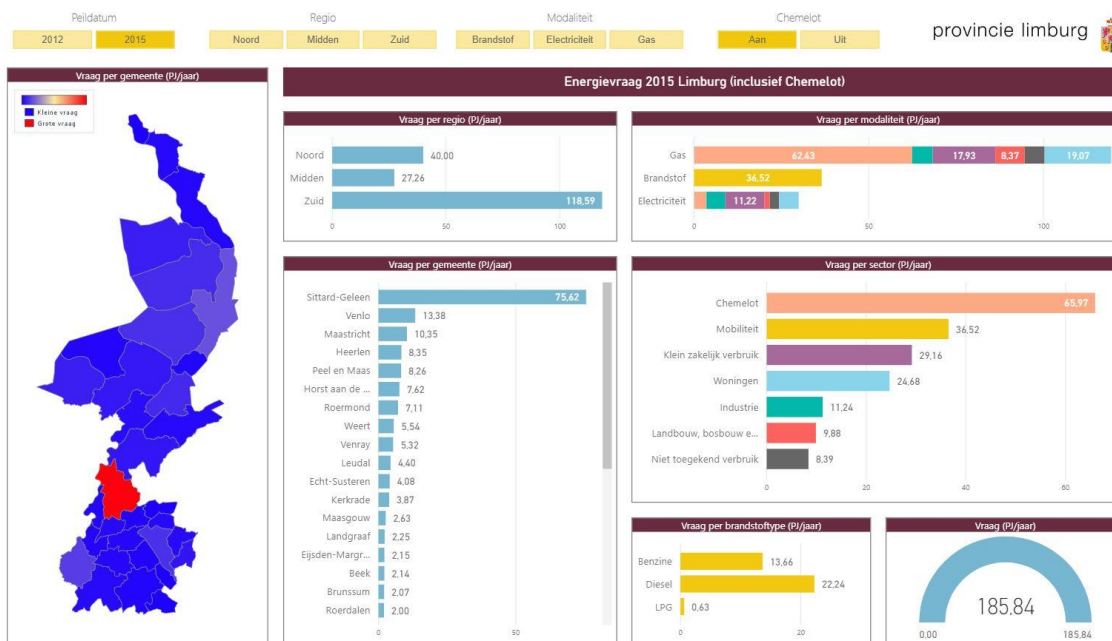
Chemelot schrijft op haar [website](#) *“Het elektriciteitsverbruik zit op circa 2 miljoen megawattuur per jaar.”*

Bovendien [schrijft Chemelot](#): *“Deze warmtekrachtcentrale, die ook op het Chemelot-terrein gevestigd is, produceert naast stoom ook elektriciteit en heeft een capaciteit van ruim 230 Megawatt. Daar kun je ongeveer 700.000 huishoudens tegelijk mee van energie voorzien.”* Ter vergelijking: met deze WKC kun je de [513600 huishoudens van Limburg](#) (39870 van Sittard-Geleen) dus makkelijk van warmte en elektriciteit voorzien.

Vraag 4

Gezien de informatie die Chemelot en Tennet op hun website vermelden en het historisch energieverbruik van Chemelot vraagt SPA aan het college alle relevante informatie, notulen en andere documenten die tot het locatiebesluit voor het 380 KV-station hebben geleid aan de raad te verstrekken. SPA vraagt zich af of de netcongestie significant door Chemelot veroorzaakt wordt.

Ter informatie stuurt SPA onderstaande van de Provincie verkregen info mee over de energievraag van Chemelot en van de Limburgse gemeenten in 2015. Deze info maakt duidelijk dat Chemelot significant veel energie gebruikt en daardoor een significante bijdrage aan de huidige netcongestie levert.

Vraag 5

In hoeverre worden de problemen t.a.v. netcongestie in Zuid-Limburg opgelost wanneer Chemelot niet van het bestaande 150 KV-Station gebruik zou maken? Kunt u het antwoord inzichtelijk maken?

M.a.w. zou een dedicated 380 KV-station voor Chemelot de problemen t.a.v. netcongestie voor zowel Chemelot als Zuid-Limburg oplossen? Zo'n oplossing zou volgens SPA ook voordelen kunnen bieden ingeval van uitval van één van beide stations door de andere bij te schakelen als noodvoorziening voor vitale zaken.

Tijdens de raadsronde over de Routekaart Energietransitie Sittard-Geleen 2030 zei de wethouder dat het uitvoeringsplan tot 2027 ging en telkens herijkt wordt.

Tevens zei de wethouder dat er allerlei beperkingen zijn die opgelegd worden door provinciaal beleid en door netcongestie waardoor het in Zuid-Limburg heel moeilijk is om nog iets te doen.

Bovendien toont de "Milieueffectstudie Zonne- en windenergie RES Zuid-Limburg" van Pondera dat het overgrote deel van Zuid-Limburg niet beschikbaar of ongeschikt is voor grootschalige opwekking van wind- of zonne-energie.

Vraag 6

Heeft de gemeente een wettelijke verplichting om de bij de RES aangegeven besparingen te realiseren? Zo ja, graag een referentie naar het besluit.

Volgens SPA was afgesproken dat er in 2023 bijstelling van de RES-doelen zou kunnen plaatsvinden.

Vraag 7

Zijn er in 2023 / 2024 nieuwe afspraken gemaakt over de RES-doelen?

Zo nee, waarom vond er niet conform afspraak consultatie van de raad en bijstelling plaats in 2023 / 2024?

Zo ja, is dat gebeurd op basis van herijking en/of het Pondera-rapport en zijn deze nieuwe beleidsdoelen door de raad vastgesteld?

SPA wil het college graag beoordelen op haar daden in relatie tot realistische doelen en daarbij het liefst tot een positief oordeel komen.

Daarvoor is het noodzakelijk dat bijstelling van beleidsdoelen plaatsvindt op het moment dat duidelijk wordt dat gestelde doelen te ambitieus of te weinig ambitieus zijn.

Voor SPA is helder dat de RES-doelen die voor Sittard-Geleen gesteld zijn veel te ambitieus zijn in relatie tot de rest van Limburg en de rest van Nederland. SPA heeft dit eerder op basis van cijfers ook aangetoond.

RES 1.0	SG	WM	Factor WM	SG/WM	Zuid-Limburg	Factor ZLI	Taak SG/ZL	Limburg	Factor LI	Taak SG / LI	Nederland	Factor NL	Taak SG / NL
Inwoners	92624	133588	0.69	0.31	600000	0.15	0.21	1128334	0.08	0.21	18005142	0.005	0.18
Oppervlakte	80.58	124.38	0.65	0.29	660	0.12	0.16	2209.85	0.04	0.09	41543	0.002	0.07
Inw / km2	1149.47	1074.03			909.09			510.59			433.41		
TWh	0.35	0.454			1.333			2.533			35	0.010	0.35

Op basis van het aantal inwoners nationaal willen we 100% EXTRA doen
Op basis van het aantal oppervlakte nationaal willen we 400% EXTRA doen

Op basis van het aantal inwoners provinciaal willen we 50% EXTRA doen
Op basis van het aantal oppervlakte provinciaal willen we 300% EXTRA doen

Ook op regionale schaal willen we 12 tot 20% EXTRA doen

Vraag 8

Heeft het college haar lokale RES-doelen bijgesteld op basis van de beschikbare informatie of houdt zij vast aan de, door SPA als absurd beschouwde, oorspronkelijke doelstellingen omdat zij deze nog steeds als realistisch beschouwt? Tevens wil SPA weten hoeveel in Sittard-Geleen en in Zuid-Limburg gerealiseerd is.

Jack Renet
Raadslid SPA